

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної
поліції в Миколаївській області**

27.11.2024

Миколаїв, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 27.11.2024 групою НПМ здійснено відвідування ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції в Миколаївській області.

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Дубова Тетяна Віталіївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Задорожний Анатолій Євгенович, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Ізолятор тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції в Миколаївській області (далі – ізолятор, ізолятор тимчасового тримання, ІТТ). Розташований за адресою: вул. Біла, 44, м. Миколаїв, Миколаївський район, Миколаївська область (фото 1).

Відвідування здійснювалося у присутності тимчасово виконуючого обов'язки начальника ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції в Миколаївській області майора поліції, **Удота Євгена Васильовича**.

ІТТ розміщено в будівлі Миколаївського районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Миколаївській області (далі – ГУНП в Миколаївській області). Ізолятор розміщений на двох поверхах, має 16 камер, розташованих на другому поверсі та розрахованих на одночасне тримання 43 осіб (фото 2).

З початку 2024 року в ІТТ утримувалось 775 осіб. На момент відвідування в ІТТ утримувалось 5 осіб, з якими проведено конфіденційне спілкування. Під час спілкування з утримуваними особами скарг на неналежне поводження з боку працівників ІТТ не було. Незаконно утримуваних осіб не виявлено.

Випадки заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваним в ІТТ особам відсутні.

Камерні приміщення ІТТ обладнані одноярусними ліжками (фото 3), санітарно-гігієнічними приладами, надійно прикріпленими до підлоги столами для приймання їжі, лавами, кнопкою виклику персоналу ізолятора, з метою негайного встановлення контакту. Також наявна працююча система примусової вентиляції.

В ІТТ утримувані особи забезпечуються триразовим гарячим харчуванням відповідно до Норм харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках та інших приймальниках Національної поліції, затверджених постановою Кабінету міністрів України від 16.06.1992 № 336, у вигляді готових страв в реторт-пакетах.

Утримувані особи забезпечуються посудом, постільною білизною, рушниками, миючими засобами, мають можливість відвідувати душеву, обладнану гарячим водопостачанням, а також щоденно виходити на прогулянки на свіже повітря.

Серед позитивних здобутків слід зазначити, що будівля ІТТ обладнана дизельним генератором, який забезпечує безперебійну роботу закладу під час відключень електроенергії в районі (фото 4).

Також слід зауважити, що всі працівники ізолятору пройшли навчання і мають дійсні сертифікати з проходження тренінгу від Товариства Червоного Хреста України по навчанню з надання домедичної допомоги.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування здійснено 14.08.2019, під час якого були виявлені наступні порушення та недоліки: не забезпечено належних умов тримання в ізоляторі відповідно до вимог національних та міжнародних стандартів. Рекомендації надані за наслідками відвідування виконані не в повному обсязі.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод).

1. Кожна людина має невід'ємне право на життя. Обов'язок держави – захищати життя людини.

В умовах воєнного стану держава зобов'язана дбати про захист утримуваних осіб, зокрема шляхом обладнання чи побудови захисних споруд, придатних для мінімального тимчасового укриття утримуваних осіб та персоналу, забезпечення своєчасного укриття у цих спорудах утримуваних осіб та персоналу. Групою НПМ встановлено, що в ізоляторі відсутні захисні споруди цивільного захисту. Під час оголошення сигналу «Повітряна тривога» утримувані особи перебувають в камерах.

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

2. У порушення вимог правила 19.3 Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006)2 Комітету Міністрів держав-учасниць) двері санвузлів всіх камерних приміщень мають недостатній розмір, що призводить до порушення права на приватність, оскільки не дозволяє усамітнитись утримуваним особам (фото 5).

Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність поводженню чи покаранню у своїй Доповіді Уряду України щодо проведеного візиту в Україну з 16 по 27 жовтня 2023 року (СРТ/Inf (2024) 20) зазначав, що єдине питання, яке викликає реальне занепокоєння, полягає в тому, що, як і раніше, туалети в камерах для осіб, які тримаються разом, у всіх поліцейських установах (включаючи ті, що були нещодавно відремонтовані) лише частково розділені перегородками.

Зазначені факти потребують негайного виправлення, оскільки можуть виступати приводом до подання заяв проти України до Європейського суду з прав людини з подальшим призначенням виплат значної суми коштів, як компенсації за моральну шкоду.

3. У порушенні вимог ГБН В.2.2-00032684-001:2023 “Об’єкти для утримання (розміщення, поміщення) осіб”, у кімнаті огляду та санітарному пропускнику відсутнє відеоспостереження.

4. Згідно з вимогами правила 18.1. Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006)2 Комітету Міністрів держав-учасниць) розміщення ув’язнених, і зокрема, надання місць для сну, повинне проводитися з повагою до людської гідності та, по можливості, із забезпеченням можливості усамітнення, а також відповідно до санітарно-гігієнічних вимог з урахуванням кліматичних умов, і зокрема, площі, кубатури приміщення, освітлення, опалення та вентиляції.

Групою НПМ встановлено, що в душових кабінках встановлені перегородки, але відсутні шторки, що порушує право на приватність утримуваних осіб (фото б).

Порушення права осіб з інвалідністю, (передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України № 1767-VI від 16.12.2009).

5. Оцінюючи доступність будівлі та приміщень ІТТ для маломобільних груп населення, групою НПМ виявлено окремі порушення будівельних норм стандартів та правил. Зокрема, у порушення вимог ДБН України В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди «Інклюзивність будівель і споруд»», для доступу до камерного блоку на другому поверсі відсутній ліфт або інший підйомний механізм; камери та інші приміщення не пристосовані для осіб з обмеженими можливостями, у тому числі, які мають вади зору (відсутні поручні, покажчики шрифтом Брайля, тощо).

Порушення права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини).

6. В камерах утримання затриманих зафіксовано неналежний рівень природнього та штучного освітлення, чим порушуються вимоги пункту 1 розділу V Правил внутрішнього розпорядку в ізоляторах тимчасового тримання Національної поліції України, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 25.09.2023 № 777.

7. Одяг прибувших в ІТТ осіб не проходить дезінфекцію і, як результат, може наражати на небезпеку для здоров'я інших контактуючих осіб (вимоги п. VI Наказу Міністерства внутрішніх справ України 25 вересня 2023 року № 777)

8. У порушенні вимог ГБН В.2.2-00032684-001:2023 “Об’єкти для утримання (розміщення, поміщення) осіб”, в усіх камерах тримання відсутній доступ до гарячої води, у затриманих відсутня можливість самостійно відчиняти вікна (відсутній спеціальний електропривод).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

**Головному управлінню Національної поліції в Миколаївській області,
Ізолятору тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної
поліції в Миколаївській області:**

1. Обладнати укриття для виконання плану (алгоритму) реагування під час оголошення сигналу «Повітряна тривога».

2. Обладнати санітарні вузли у камерах ІТТ дверцятами та перегородками відповідного розміру.

3. Забезпечити доступність приміщень ізолятора для потреб маломобільних груп населення відповідно до вимог ДБН України В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди «Інклюзивність будівель і споруд».

4. Забезпечити всі камерні приміщення належним рівнем природного та штучного освітлення згідно з державними медико-санітарними нормами (санітарними нормативами).

5. Встановити системи відеоспостереження в кімнаті огляду та санітарному пропускнику з дотриманням вимоги щодо забезпечення максимального огляду, за виключенням зображення приватних зон.

6. Забезпечити доступ гарячої води до всіх камер утримання.

7. Відновити дезінфекцію для одягу затриманих осіб.

8. Забезпечити функціонування вікон в камерах для затриманих у відповідності до п. 6.1.3.49 ГБН В.2.2-00032684-001:2023.

9. Забезпечити приватність у душових відповідно до вимог Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація № R (2006)2 Комітету Міністрів держав-учасниць).

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

Фотознімки отримані за результатами відвідування ізолятора на 2 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Тетяна ДУБОВА

Додатки до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

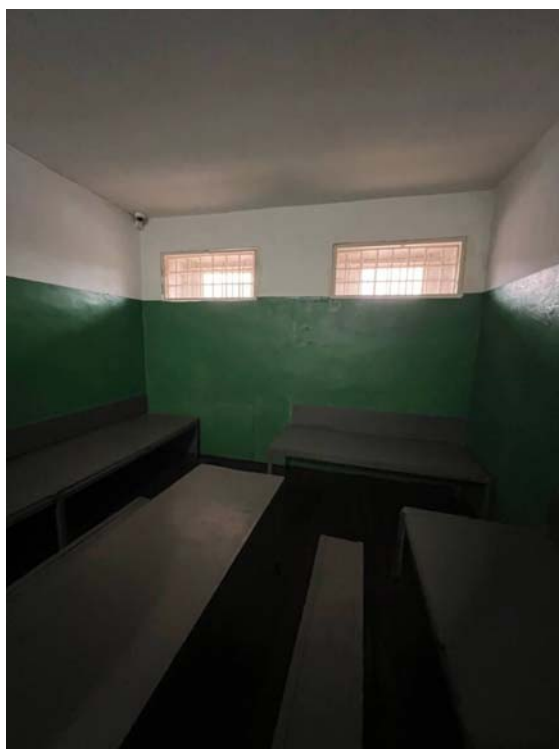
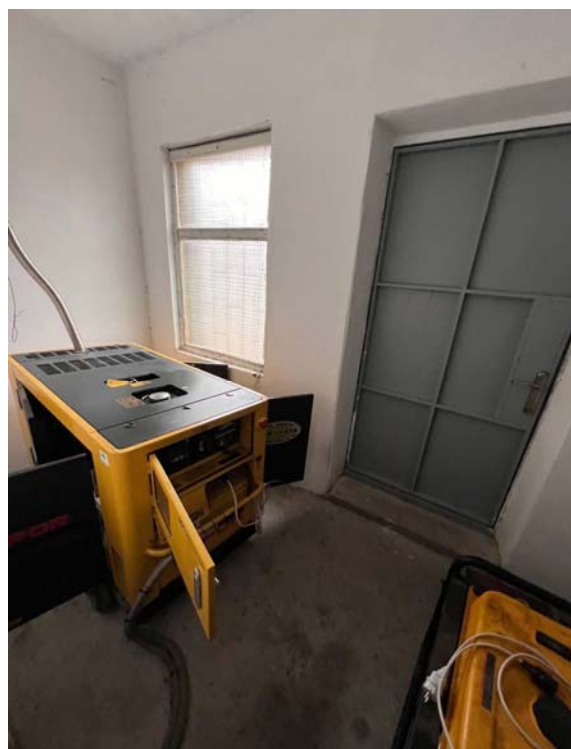

Фото 4

Φοτο 5

Φοτο 6

Φοτο 7

Φοτο 8

